

RETSPOLITISK FORENING

Den 21. august 2008

HØRINGSUDTALELSE

fra Retspolitisk Forening (tidligere Dansk Retspolitisk Forening)

vedrørende udkast til lov om ændring af varemærkeloven, straffeloven, lov om radio- og fjernsynsvirksomhed med flere love (piratkopiering af immaterielle rettigheder mv.) fremsendt af Patent- og Varemærkestyrelsen på Justitsministeriets vegne den 4. juli 2008

Ref.: 08/205

Sendt til pvs@dkpto.dk

På vegne af Retspolitisk Forening (RF) fremsendes hermed nedenstående bemærkninger til lovforslagene vedrørende indsatsen mod piratkopiering af immaterielle rettigheder mv. RF fokuserer på de dele af lovforslaget, der går ud på at skærpe strafferammerne og påtalebestemmelserne om krænkelse af immaterielle rettigheder.

Indledningsvis mener RF, at det er ønskværdigt med et ensartet grundlag for efterforskning, påtale og sanktionering af piratkopiering, uanset hvilke immaterielle rettigheder en krænkelse omfatter, hvilket er en del af lovforslagets formål. Dog har RF følgende bemærkninger:

1) Strafskærper

Forslaget indebærer en forhøjelse af strafferammen til fængsel i 1 år og 6 måneder for grove krænkelse og fængsel i 6 år for særligt grove krænkelse. I dag er strafferammen 1 år. Med ændringen sker der en harmonisering med straffen for tyveri i straffeloven. Det følger af de gældende regler i retsplejeloven, at en forhøjelse af strafferammerne til 6 år samtidig medfører, at politiet får beføjelse til at benytte flere og mere effektive efterforskningsmidler. Parallelt med forslaget om at hæve strafferammerne lægges der op til, at bødeniveauet for grove eller særligt grove krænkelse forhøjes.

Forkert at sidestille piratkopi med tyveri

RF bemærker, at man med forslaget sammenligner ulovlig kopiering med tyveri. Dette er argumentet for at have samme strafferamme som tyveri, nemlig seks år i grove tilfælde.

RF mener, at tyveri er mere krænkende forbrydelse end ulovlig kopiering. Desuden er offeret to forskellige personer. Ved tyveri går det ikke ud over rettighedsindehaveren, der har fået sine penge for produktet. At det senere bliver stjålet er egentlig uvedkommende for indehaveren af den immaterielle ret. Ved kopiering tager man ikke andres ejendom og dermed udelukker andre fra produktet. Man krænker rettighedshaveren ved ikke at give vedkommende penge for produktet. Ved tyveri kan man stjæle unikke, uerstattelige produkter, og derfor være særlig grov. Ved at kopiere tilintetgør man ikke et unikt produkt – man kopierer det. Der er derfor en forskel i krænkelsens karakter. Ved at kopierer "nøjedes" man med at snylte på andres produkt – man stjæler det ikke. Derfor er argumentet for at hæve strafferammen ikke overbevisende efter RF's overbevisning.

Øgede strafferammer virker ikke præventivt

I lovforslaget argumenterer man videre med under punktet "samlet vurdering af konsekvenser af lovforslaget," at for så vidt angår de økonomiske konsekvenser, så vil en skærpelse af straffene virke præventivt. Det mener RF ikke, der er nogen dokumentation for. Desuden har den eksisterende strafferamme endnu ikke været udnyttet i toppen. RF stiller sig derfor skeptisk overfor behovet for at skærpe straffen, når forskningen samtidig viser, at det kun er den omstændighed, at man straffer en handling, der virker præventivt, mens det at hæve strafferammer ikke virker præventivt. Derfor anbefaler RF at benytte sig af et højere bødeniveau i stedet for højere straffe.

RF mener, at den øgede strafferamme alene har den konsekvens, at politiet får flere muligheder for at efterforske, bl.a. ved indgreb i meddelelshemmeligheden. RF advarer imod pr automatik at give politiet flere beføjelser end nødvendigt, og lovforslaget argumenterer ikke for, hvad der på området vurderes som tilstrækkelige beføjelser. Det bør erindres, at der i denne type sager ikke tidligere har været idømt straffe på mere end et år, altså sager, hvor vi normalt ikke accepterer indgreb i borgernes meddelelshemmelighed, og at man i en omgang hæver strafferammen fra et år til seks år. Det virker ude af proportioner.

2) Vedrørende offentlig påtale

Med lovforslaget ønsker regeringen at indfører offentlig påtale for krænkelser af immaterielrettigheder. RF kan ikke se argumentet eller det særlige samfundsmæssige behov for på dette juridiske område at indføre en adgang til, at staten kan påtale og rejse straffesag. Det virker ikke overbevisende, at staten skal bruge resurser på at efterforske og føre straffesager i sager, der handler om krænkelse af rettigheder mellem to private parter. Det bør erindres, at der findes store, velhavende organisationer til at beskytte krænkelse af immaterielle rettigheder, der traditionelt har ført sager på området. At indføre offentlig påtale på dette formueretlige område er et principielt brud på, hvilke sager, det er statens – fællesskabets – pligt at rejse. I begrundelsen for lovforslaget forholder man sig ikke til denne overvejelse, men begrundet det alene med harmonisering med gældende regler i ophavsretsloven.

Retspolitisk Forening har ingen kommentarer til den del af lovforslaget, der tilsigter at gøre reglerne for meddelelse af patent smidigere eller forhøjelse af strafferammen for udbredelsen af dekodere til kodede radio- og tv-programmer.

På vegne af Retspolitisk Forening

Bestyrelsesmedlem

Jeff Jørgensen

Formand

Bjørn Elmquist